

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/20/EB

2002 m. kovo 7 d.

dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų Direktyva)

(OL L 108, 2002 4 24, p. 21)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

Nr. puslapis data

► **M1**

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB, 2009 m. lapkričio 25 d. L 337 37 2009 12 18

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2002/20/EB**

2002 m. kovo 7 d.

**dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų
Direktyva)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Viešų konsultacijų dėl 1999 m. atliktos elektroninių ryšių reguliavimo sistemos apžvalgos rezultatai, atsispindintys 2000 m. balandžio 26 d. Komisijos komunikate, ir nustatyti rezultatai, kuriuos Komisija pranešė savo komunikatuose dėl penktosios ir šeštosios ataskaitos apie telekomunikacijų reguliavimo paketo įgyvendinimą, patvirtino, jog elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų patekimas į rinką visoje Bendrijoje turi būti reguliuojamas labiau suderintai ir neturi sudaryti didelių sunkumų.
- (2) Įvairių elektroninių ryšio tinklų bei paslaugų ir jų technologijų konvergencija reikalauja, kad būtų nustatyta leidimų sistema, kuri vienodai apimtų visas panašias paslaugas, nesvarbu, kokios technologijos yra naudojamos.
- (3) Šios direktyvos tikslas – sukurti teisinę sistemą, kuri užtikrintų laisvę teikti elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas laikantis tik šioje direktyvoje nustatytų sąlygų ir apribojimų, atitinkančių Sutarties 46 straipsnio 1 dalį, ypač viešosios politikos, visuomenės saugumo ir sveikatos reikalavimus.
- (4) Ši direktyva taikoma visų elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimams, neatsižvelgiant į tai, ar jie teikiami visuomenei, ar ne. Tai svarbu siekiant užtikrinti, kad abiejų kategorijų teikėjams būtų taikomos objektyvios, skaidrios, nediskriminacinės ir proporcingos teisės, sąlygos ir procedūros.
- (5) Ši direktyva taikoma tik suteikiant teises naudoti radijo dažnius, kai radijo dažniai naudojami elektroninių ryšių tinklams ar paslaugoms teikti paprastai už atlygį. Radijo ryšio galinių įrenginių naudojimas savo tikslais, kai paslaugų gavėjas naudoja ne vien jam išskirtus specifinius radijo dažnius ir jo veikla nėra susijusi su ekonomine veikla, pavyzdžiui, kai civiliniu dažnių diapazonu naudojasi radijo mėgėjai, nereiškia, kad yra teikiamas elektroninių ryšių tinklas ar paslauga, ir todėl šiais atvejais ši direktyva netaikoma. Tokio naudojimo atvejais taikoma 1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo ⁽⁴⁾.
- (6) Nuostatos dėl sąlyginės prieigos sistemų laisvo judėjimo ir apsaugotų paslaugų laisvo teikimo tokiomis sistemomis yra nustatytos 1998 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direkty-

⁽¹⁾ OL C 365 E, 2000 12 19, p. 230 ir OL C 270 E, 2001 9 25, p. 182.

⁽²⁾ OL C 123, 2001 4 25, p. 55.

⁽³⁾ 2001 m. kovo 1 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 277, 2001 10 1, p. 116), 2001 m. rugsėjo 17 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 337, 2001 11 30, p. 18) ir 2001 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. vasario 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 91, 1999 4 7, p. 10.

▼B

voje 98/84/EB dėl sąlygine prieiga grindžiamų paslaugų ir sąlyginės prieigos paslaugų teisinės apsaugos ⁽¹⁾. Todėl šios direktyvos taikyti nereikia taikyti tokių sistemų ir paslaugų leidimams.

- (7) Siekiant skatinti naujų elektroninių ryšių paslaugų ir visos Europos ryšių tinklų ir paslaugų plėtotę ir paslaugų teikėjams bei vartotojams suteikti galimybę turėti naudos iš bendrosios rinkos ekonomijos masto, elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikimui turėtų būti taikoma kuo mažiau sunkumų sudaranti leidimų sistema.
- (8) Šiuos tikslus geriausiai galima pasiekti bendruoju visų elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimu, nereikalaujant jokio atskiro nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo ar administracinio akto ir taikant tik vieną procedūrinį reikalavimą – reikalavimą pranešti. Kai valstybės narės reikalauja, kad elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjai praneštų, kai pradeda veiklą, jos taip pat gali reikalauti teisiškai pripažintomis pašto ar elektroninėmis priemonėmis atsiųsto patvirtinimo, kad toks pranešimas gautas. Bet kuriuo atveju toks patvirtinimas neturėtų būti nacionalinės reguliavimo institucijos, kuriai turi būti atsiųstas pranešimas, administracinis aktas ir tokio administracinio akto neturi būti reikalaujama.
- (9) Tokiame leidime būtina aiškiai nurodyti įmonių teises ir pareigas pagal bendrąjį leidimą, kad būtų užtikrintos visoje Bendrijoje vienodos sąlygos ir būtų lengviau vesti derybas dėl viešųjų ryšio tinklų sujungimo per valstybių sienas.
- (10) Bendrasis leidimas įmonėms, teikiančioms elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas visuomenei, suteikia teisę derėtis dėl sujungimo laikantis 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) sąlygų ⁽²⁾. Įmonės, teikiančios elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas ne visuomenei, gali derėtis dėl sujungimo komercinėmis sąlygomis.
- (11) Gali ir toliau reikėti teikti specifines teises naudoti radijo dažnius ir numerius, įskaitant trumpuosius kodus, iš nacionalinio numeracijos plano. Teisės į numerius taip pat gali būti skiriamos iš Europos numeracijos plano, įskaitant, pavyzdžiui, virtualų šalies kodą „3883“, kuris yra priskirtas Europos pašto ir telekomunikacijų konferencijos (CEPT) valstybėms narėms. Tos naudojimo teisės neturėtų būti varžomos, išskyrus atvejus, kai yra neišvengiama dėl radijo dažnių stygiaus ir būtinybės užtikrinti jų veiksmingą naudojimą.
- (12) Ši direktyva neturi įtakos tam, ar radijo dažniai skiriami tiesiogiai elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjams, ar asmenims, kurie tais tinklais ir paslaugomis naudojasi. Tokie asmenys gali būti radijo ir televizijos laidų transliacijų turinio teikėjai. Nepažeidžiant valstybių narių priimtų specifinių kriterijų ir procedūrų, valstybių narių taikomų suteikiant radijo dažnių naudojimo teises radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams bei siekiant bendrų interesų tikslų pagal Bendrijos teisę, radijo dažnių skyrimo procedūra bet kuriuo atveju turėtų būti objektyvi, skaidri, nediskriminacinė ir proporcinga. Pagal Teisingumo Teismo precedentų teisę bet kokie teisių, garantuojamų Sutarties 49 straipsnio, nacionaliniai apribojimai turėtų būti objektyviai pateisinami, proporcingi ir neviršyti to, kas būtina reikalinga bendrų interesų tikslams, valstybių narių apibrėžtiems pagal Bendrijos teisę, pasiekti. Atsakomybė už reikalavimų, susijusių su teise naudoti radijo dažnį, ir atitinkamų sąlygų, nustatytų bendrajame leidime,

⁽¹⁾ OL L 320, 1998 11 28, p. 54.

⁽²⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 7.

▼B

vykdymą bet kuriuo atveju turėtų priklausyti įmonei, kuriai suteikta teisė naudoti radijo dažnį.

- (13) Paraiškos suteikti teisę naudoti radijo dažnį procedūros metu valstybės narės gali tikrinti, ar pareiškėjas galės laikytis tokioms teisėms nustatytų sąlygų. Tuo tikslu galima reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų būtiną informaciją, įrodančią jo galimybes laikytis tų sąlygų. Jei tokia informacija nesuteikiama, paraiška suteikti teisę naudoti radijo dažnį gali būti atmesta.
- (14) Valstybėms narėms neprivaloma bet ir nedraudžiama suteikti teisės naudoti numerius iš nacionalinio numeracijos plano ar teisės įrengti įrenginius įmonėms, kitoms nei elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai.
- (15) Sąlygos, kurias galima nustatyti bendrajame leidime ir specifinėse naudojimosi teisėse, turėtų griežtai apsiriboti tik tuo, kas būtina, kad būtų laikomasi reikalavimų ir įpareigojimų pagal Bendrijos teisę ir nacionalinę teisę, suderintą su Bendrijos teise.
- (16) Tais atvejais, kai elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos nėra teikiamos visuomenei, tikslinga taikyti mažiau ir lengvesnes sąlygas, nei būtų pateisinama taikyti tais atvejais, kai elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos yra teikiamos visuomenei.
- (17) Specifiniai įpareigojimai, kuriuos galima nustatyti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjams pagal Bendrijos teisę dėl to, kad jie turi didelę įtaką rinkoje, kaip apibrėžta 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) ⁽¹⁾, turėtų būti taikomi atsietai nuo bendrųjų teisių ir pareigų, nustatytų pagal bendrąjį leidimą.
- (18) Bendrajame leidime turėtų būti tik sąlygos, kurios yra specifinės elektroninių ryšių sektoriui. Jam neturėtų būti taikomi reikalavimai, kurie jau taikomi pagal galiojančius nacionalinius įstatymus, ne konkrečiai skirtus elektroninių ryšių sektoriui. Vis dėlto nacionalinės reguliavimo institucijos gali pranešti tinklų operatoriams ir paslaugų teikėjams apie kitus teisės aktus, taikomus jų verslui, pavyzdžiui, nurodydamos savo interneto svetainėse.
- (19) Reikalavimą skelbti sprendimus dėl teisių naudoti dažnius ar numerius galima įvykdyti paskelbiant šiuos sprendimus interneto svetainėje.
- (20) Ta pati įmonė, pavyzdžiui, kabelinis operatorius, gali siūlyti ir elektroninių ryšių paslaugą, pavyzdžiui, televizijos signalų perdavimą, ir paslaugas, kurioms ši direktyva netaikoma, kaip antai komercinė garso ar televizijos transliacijų turinio paslaugų pasiūla, ir todėl tokiai įmonei galima taikyti papildomus įpareigojimus, susijusius su turinio teikimu ar platinimu, pagal kitas, ne šios direktyvos nuostatas, nepažeidžiant sąlygų sąrašo, pateikto šios direktyvos priede.
- (21) Suteikdamos teises naudoti radijo dažnius, numerius ar teises įrengti įrenginius, atitinkamos institucijos gali toms įmonėms pranešti apie atitinkamus reikalavimus ir sąlygas bendrajame leidime.
- (22) Kai radijo dažnių tam tikroje juostoje paklausa viršija pasiūlą, skiriant tokius dažnius turėtų būti laikomasi tinkamų ir skaidrių procedūrų siekiant išvengti bet kokios diskriminacijos ir optimaliai naudoti tuos ribotus išteklius.
- (23) Nustatydamos konkurencinės ir lyginamosios atrankos procedūrų kriterijus, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad yra laikomasi Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva)

⁽¹⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 33.

▼B

8 straipsnyje nustatytų tikslų. Todėl ši direktyva nebūtų pažeista, jei, siekiant konkurencijos plėtros ir taikant objektyvius, nediskriminavimo ir proporcingus atrankos kriterijus, tam tikroms įmonėms nebūtų leista dalyvauti konkurencinėje ir lyginamojoje atrankos procedūroje tam tikram radijo dažniui skirti.

- (24) Kai Europos lygiu yra susitarta dėl radijo dažnių suderinto skyrimo tam tikroms įmonėms, valstybės narės, suteikdamos teisę naudoti radijo dažnius pagal nacionalinio dažnių naudojimo planą, turėtų griežtai laikytis tokių susitarimų.
- (25) Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjams gali būti reikalingas jų teisių dėl sujungimo ir priėjimo pagal bendrąjį leidimą patvirtinimas, ypač kad jiems būtų lengviau vesti derybas su kito, regioninio ar vietos, lygio valdžia ar paslaugų teikėjais kitose valstybėse narėse. Šiuo tikslu nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įmonių prašymu ar automatiškai reaguodamos į pranešimą pagal bendrąjį leidimą pateikti joms deklaracijas. Tokios deklaracijos neturėtų būti laikomos teisių suteikimo dokumentu, ir nuo tokios deklaracijos neturėtų priklausyti jokios teisės pagal bendrąjį leidimą ar naudojimo teisės, ar tokių teisių įgyvendinimas.
- (26) Kai įmonės mano, kad jų paraiškos dėl teisės įrengti įrenginius nebuvo nagrinėtos pagal Direktyvoje 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) išdėstytus principus arba kai tokie sprendimai pernelyg uždelšiami, jos turėtų turėti teisę apskusti tokius sprendimus ar jų uždelsimą pagal tą direktyvą.
- (27) Nuobaudos už bendrojo leidimo sąlygų nesilaikymą turėtų būti proporcingos prasižengimui. Išskyrus išimtines aplinkybes, jei įmonė neįvykdė vienos ar kelių bendrojo leidimo sąlygų, būtų neproporcinga laikinai sustabdyti ar atimti teisę teikti elektroninių ryšių paslaugas ar teisę naudoti radijo dažnius ar numerius. Ši nuostata turi nepažeisti skubių priemonių, kurių atitinkamoms valstybių narių valdžios institucijoms gali reikėti imtis tuo atveju, kai yra rimta grėsmė visuomenės saugai, saugumui ar sveikatai ar kitų įmonių ekonominiams ir eksploataciniams interesams. Ši direktyva taip pat neturėtų daryti poveikio jokioms vienos įmonės pretenzijoms kitai įmonei dėl žalos kompensavimo pagal nacionalinius įstatymus.
- (28) Reikalavimas iš paslaugų teikėjų ataskaitų ir informacijos gali sudaryti sunkumų ir pačiai įmonei, ir atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai. Todėl tokie reikalavimai turėtų būti proporcingi, objektyviai pateisinami ir apsiriboti tik tuo, kas tikrai būtina. Nebūtina reikalauti sistemingai ir reguliariai įrodinėti, kad laikomasi visų bendrojo leidimo sąlygų ar reikalavimų, susijusių su naudojimo teisėmis. Įmonės turi teisę žinoti, kam bus naudojama informacija, kurios iš jų reikalaujama. Informacijos pateikimas neturėtų būti sąlyga pateikti į rinką. Statistikos tikslais galima reikalauti, kad elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjai praneštų, kai nutraukia savo veiklą.
- (29) Ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių išipareigojimui teikti informaciją, būtiną Bendrijos gynybos interesams pagal tarptautinius susitarimus. Ši direktyva taip pat neturėtų daryti poveikio išipareigojimui teikti ataskaitas pagal teisės aktus, kurie nėra konkrečiai skirti elektroninių ryšių sektoriui, pavyzdžiui, pagal konkurencijos įstatymą.
- (30) Elektroninių ryšių paslaugų teikėjams galima skirti administracinius mokesčius nacionalinės reguliavimo institucijos veiklai, kurią ji vykdo valdydama leidimų sistemą ir suteikdama naudojimo teises, finansuoti. Tokių mokesčių dydis neturėtų viršyti tos sumos, kurios reikia faktinėms tokios veiklos sąnaudoms padengti. Dėl to turėtų būti užtikrintas nacionalinės reguliavimo institucijos pajamų ir išlaidų skaidrumas pateikiant metines ataskaitas apie visą surinktų mokesčių sumą ir administracines

▼B

sąnaudas. Tai leis įmonėms patikrinti, ar mokesčiai atitinka administracines sąnaudas.

- (31) Administracinių mokesčių sistemos neturėtų iškreipti konkurencijos ar sukurti kliūčių patekti į rinką. Taikant bendrojo leidimo sistemą, nebebus galima administracines sąnaudas ir atitinkamus mokesčius priskirti atskiroms įmonėms, juos bus galima priskirti tik už teisių naudoti numerius, radijo dažnius ar įrengti įrenginius suteikimą. Bet kokie taikomi administraciniai mokesčiai turėtų atitikti bendrojo leidimo sistemos principus. Sąžiningos, paprastos ir skaidrios alternatyvos pavyzdžiu šioms mokesčių skyrimo kriterijams galėtų būti su apyvarta susijęs platinimas. Kai administraciniai mokesčiai labai nedideli, tinkamas sprendimas galėtų būti ir vienodo tarifo mokesčiai arba mokesčiai, nustatomi derinant vienodą tarifą su apyvarta susijusiu elementu.
- (32) Be administracinių mokesčių, galima skirti naudojimo mokesčius už radijo dažnių ir numerių naudojimą kaip priemonę optimaliam tokių išteklių naudojimui užtikrinti. Tokie mokesčiai neturėtų trukdyti naujų paslaugų plėtrai ar konkurencijai rinkoje. Ši direktyva nenurodo, kam mokesčiai už naudojimo teises turėtų būti naudojami. Tokie mokesčiai gali būti naudojami, pavyzdžiui, nacionalinės reguliavimo institucijos veiklai finansuoti, kurios sąnaudų negalima padengti iš administracinių mokesčių. Tais atvejais, kai taikomos konkurencinės ar lyginamosios atrankos procedūros, o mokesčiai už radijo dažnių naudojimą mokami visi ar iš dalies vienkartinė suma, mokėjimo tvarka turėtų užtikrinti, kad tokie mokesčiai praktiškai nesąlygotų atrankos, paremtos kriterijais, nesusijusiais su optimalaus radijo dažnių naudojimo užtikrinimu. Komisija gali reguliariai skelbti palyginamuosius radijo dažnių ir numerių skyrimo bei priėjimo teisių suteikimo geriausios praktikos tyrimus.
- (33) Valstybėms narėms gali reikėti pakeisti teises, sąlygas, procedūras, mokesčius ir rinkliavas, susijusias su bendraisiais leidimais ir naudojimosi teisėmis, kai tai yra objektyviai pagrįsta. Apie tokius pakeitimus turėtų būti laiku pranešta visoms suinteresuotoms šalims, kad jos turėtų pakankamą galimybę išreikšti savo nuomonę apie tuos pakeitimus.
- (34) Skaidrumo principas reikalauja, kad paslaugų teikėjai, vartotojai ir kitos suinteresuotos šalys lengvai galėtų susipažinti su informacija apie teises, sąlygas, procedūras, mokesčius, rinkliavas ir sprendimus dėl elektroninių ryšių paslaugų teikimo, teisių naudoti radijo dažnius ir numerius, teisių įrengti įrenginius, nacionalinių dažnių naudojimo planų ir nacionalinių numeracijos planų. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi svarbią užduotį teikti tokią informaciją ir ją nuolat atnaujinti. Kai tokias teises administruoja kito lygio Vyriausybės, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų stengtis sukurti patogią vartotojui priemonę informacijai apie tokias teises gauti.
- (35) Bendrosios rinkos tinkamą veikimą taikant nacionalinę leidimų tvarką pagal šią direktyvą turėtų stebėti Komisija.
- (36) Siekiant susitarti dėl naujosios elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimo sistemos visų elementų taikymo vienos datos, svarbu, kad šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę procesas ir galiojančių licencijų suderinimas su naujosiomis taisyklėmis vyktų lygiagrečiai. Tačiau tam tikrais atvejais, kai, pakeitus leidimus, galiojusius šios direktyvos įsigaliojimo dieną, bendruoju leidimu ir individualiomis naudojimo teisėmis pagal šią direktyvą, paslaugų teikėjams, veikiantiems pagal galiojantį leidimą, padidėtų reikalavimai ar sumažėtų jų teisės, valstybės narės tokių licencijų suderinimui gali pasinaudoti papildomu devynių mėnesių laikotarpiu po šios direktyvos įsigaliojimo, jei tai neturėtų neigiamo poveikio kitų įmonių teisėms ir pareigoms.

▼B

- (37) Gali susiklostyti aplinkybės, kai tam tikros leidimo sąlygos, susijusios su prieiga prie elektroninių ryšių tinklų, panaikinimas sukeltų rimtų sunkumų vienai ar daugiau įmonių, kurioms toji sąlyga buvo palanki. Tokiais atvejais valstybės narės prašymu Komisija gali taikyti papildomas pereinamojo laikotarpio priemones.
- (38) Siūlomų priemonių tikslas, būtent, elektroninių ryšių taisyklių ir elektroninių ryšių tinklų bei paslaugų taisyklių ir leidimų reikalavimų suderinimo ir supaprastinimo, valstybės narės negali visiškai pasiekti, o dėl tų priemonių masto ir poveikio jie gali būti geriau pasiekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali taikyti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje išdėstytą subsidiarumo principą. Pagal proporcingumo principą, nurodytą tame pačiame straipsnyje, šia direktyva nesiekama toliau, nei būtina tiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šios direktyvos tikslas – elektroninių ryšių tinkluose ir paslaugose įdiegti vidaus rinkos principus suderinant ir supaprastinant leidimų taisykles ir reikalavimus, kad būtų lengviau juos teikti visoje Bendrijoje.
2. Ši direktyva taikoma leidimams teikti elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas.

2 straipsnis

Sąvokos

1. Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos, pateiktos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 2 straipsnyje.

▼M1

2. Taip pat vartojama ši sąvoka:

„bendrosios teisės“ – pagal šią direktyvą valstybių narių sukurta teisinė sistema, pagal kurią užtikrinamos teisės teikti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas ir nustatomi sektoriui specifiniai įpareigojimai, kurie gali būti taikomi visiems ar tik tam tikros rūšies elektroninių ryšių tinklams ir paslaugoms.

▼B

3 straipsnis

Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrasis leidimas

1. Valstybės narės užtikrina laisvę teikti elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas laikantis šioje direktyvoje nustatytų sąlygų. Šiuo tikslu valstybės narės nekludo įmonei teikti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas, išskyrus atvejus, kai tai būtina dėl Sutarties 46 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių.
2. Elektroninių ryšių tinklų ar elektroninių ryšių paslaugų teikimui gali būti taikomas bendrasis leidimas nepažeidžiant specifinių įpareigojimų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje, ar naudojimo teisių, nurodytų 5 straipsnyje. Galima reikalauti, kad, prieš pradėdama naudotis teisėmis pagal leidimą, įmonė apie tai praneštų, bet negalima reikalauti, kad ji gautų nacionalinės reguliavimo institucijos atskirą sprendimą ar kitą kokį administracinį aktą. Pranešusi, jei pranešimo reikalaujama, įmonė gali pradėti veiklą laikydamasi prirėkus 5, 6 ir 7 straipsnių nuostatų dėl naudojimo teisės.

▼ M1

Neturi būti reikalaujama, kad įmonės, teikiančios tarpvalstybines elektroninių ryšių paslaugas keliose valstybėse narėse padalinių turinčioms įmonėms, atitinkamoje valstybėje narėje pateiktų daugiau negu vieną pranešimą.

▼ B

3. Šio straipsnio 2 dalyje minėtas pranešimas – tai tik juridinio ar fizinio asmens pareiškimas nacionalinei reguliavimo institucijai apie ketinimą pradėti teikti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas ir pati svarbiausia informacija, kurios reikia, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų sudaryti elektroninių ryšių tinklą ar paslaugų teikėjų registrą ar sąrašą. Ši informacija – tai yra informacija, būtina teikėjo tapatybei nustatyti, pavyzdžiui, bendrovės registracijos numeris ir teikėjo kontaktinis asmuo, teikėjo adresas, trumpas tinklo ar paslaugos aprašymas ir numatyta veiklos pradžios data.

*4 straipsnis***Pagrindinių teisių pagal bendrąjį leidimą sąrašas**

1. Pagal 3 straipsnį įgaliosios įmonės turi teisę:
  - a) teikti elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas;
  - b) reikalauti, kad jų prašymas suteikti joms būtinas teises įrengti įrenginius būtų svarstomas pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 11 straipsnį.
2. Kai tokios įmonės elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas teikia visuomenei, bendrasis leidimas joms taip pat suteikia teisę:
  - a) derėtis dėl sujungimo ar atitinkamais atvejais gauti prieigą prie kitų viešai prieinamų elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjų, kuriems taikomas bendrasis leidimas, ar sujungimą per juos bet kurioje Bendrijos vietoje laikantis sąlygų, nurodytų Direktyvoje 2002/19/EB (Prieigos direktyva);
  - b) reikalauti, kad jiems būtų suteikta galimybė būti paskirtiems teikti įvairius universaliųjų paslaugų elementus ir (arba) aprėpti skirtingas nacionalinės teritorijos dalis pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) ⁽¹⁾.

▼ M1*5 straipsnis***Radijo dažnių ir numerių naudojimo teisės**

1. Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas naudoti radijo dažnius pagal bendrąsias teises. Prireikus valstybės narės gali suteikti individualias naudojimo teises siekdamas:
  - išvengti žalingų trukdžių,
  - užtikrinti paslaugų techninę kokybę,
  - užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą, arba
  - pasiekti kitus visuotinės svarbos tikslus, kuriuos nustatė valstybė narė laikydamasi Bendrijos teisės.
2. Tais atvejais, kai radijo dažnių ar numerių naudojimui būtina suteikti individualias naudojimo teises, valstybės narės įmonės prašymu suteikia tokias teises įmonėms, kad jos galėtų teikti tinklus ar paslaugas pagal 3 straipsnyje nurodytas bendrąsias teises pagal šios direktyvos 6, 7 straipsnių ir 11 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatas ir pagal kitas taisykles, užtikrinančias tų išteklių veiksmingą naudojimą pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

⁽¹⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

▼ **M1**

Nepažeidžiant valstybių narių nustatytų konkrečių kriterijų ir procedūrų, pagal kuriuos radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams suteikiamos radijo dažnių naudojimo teisės, kad pagal Bendrijos teisę būtų pasiekti visuotinės svarbos tikslai, radijo dažnių ir numerių naudojimo teisės suteikiamos laikantis atvirų, objektyvių, skaidrių, nediskriminuojančių ir proporcingų procedūrų, o radijo dažnių atveju laikomasi Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9 straipsnio nuostatų. Reikalavimo taikyti atvirą procedūrą galėtų būti nesilaikoma tais atvejais, kai norint pasiekti visuotinės svarbos tikslą, kurį nustatė valstybės narės laikydamosi Bendrijos teisės, radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams svarbu suteikti individualias radijo dažnių naudojimo teises.

Suteikdamos naudojimo teises, valstybės narės išsamiai nurodo, ar šias teises teisių turėtojas gali perduoti ir kokiomis sąlygomis. Radijo dažnių atveju tokios nuostatos atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9 ir 9b straipsnius.

Jeigu valstybės narės suteikia naudojimo teises ribotam laikui, teisių galiojimo trukmė pritaikoma pagal atitinkamą paslaugą, atsižvelgiant į siekiamą tikslą, taip pat deramai atsižvelgiant į būtinybę skirti pakankamai laiko investicijų amortizacijai.

Kai individualaus radijo dažnių naudojimo teisės suteikiamos dešimčiai ar daugiau metų ir kai tokios teisės negali būti perduotos arba nuomojamos kitai įmonei, kaip leidžiama Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9b straipsnyje, nacionalinė reguliavimo institucija, visų pirma remdamasi pagrįstu teisės turėtojo prašymu, užtikrina, kad ji turi būdų patikrinti, ar kriterijai, pagal kuriuos buvo suteiktos individualios naudojimo teisės, tebetaikomi ir ar jų laikomasi visą leidimo galiojimo laiką. Jeigu suteikiant individualias naudojimo teises šie kriterijai nebetaikomi, individualios naudojimo teisės pakeičiamos bendrosiomis teisėmis naudoti radijo dažnius, pranešus iš anksto ir praėjus nustatytam pagrįstam laikotarpiui, arba šias teises galima laisvai perduoti ar išnuomoti kitai įmonei pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9b straipsnį.

3. Sprendimai dėl naudojimo teisių suteikimo priimami, pranešami ir paskelbiami kuo greičiau, kai tik nacionalinė reguliavimo institucija gauna visą paraišką: numerių, kurie skiriami specialiais tikslais nacionaliniame numeracijos plane, atveju – per tris savaites, radijo dažnių, kurie skiriami naudoti elektroninių ryšių paslaugoms nacionaliniame dažnių plane, atveju – per šešias savaites. Nurodyti terminai turi nepažeisti jokių taikytinų tarptautinių susitarimų, susijusių su radijo dažnių naudojimu ar orbitinėmis padėtimis.

4. Jei, pasikonsultavus su suinteresuotosiomis šalimis pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 straipsnį, nusprendžiama, kad išskirtinės ekonominės vertės numerių naudojimo teisė turi būti suteikiama konkurencinės ar lyginamosios atrankos tvarka, valstybės narės ilgiausią trijų savaičių laikotarpį gali pratęsti dar iki trijų savaičių.

Radijo dažnių naudojimo teisė konkurencine ir lyginamąja tvarka suteikiama pagal 7 straipsnį.

5. Valstybės narės neriboja suteikiamų naudojimo teisių skaičiaus, išskyrus atvejus, kai tai būtina veiksmingam radijo dažnių naudojimui pagal 7 straipsnį užtikrinti.

6. Nacionalinės kompetentingos institucijos užtikrina, kad radijo dažniai būtų naudojami rezultatyviai ir veiksmingai pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 2 dalį. Jos taip pat užtikrina, kad perduodant ar sukaupus radijo dažnių naudojimo teises nebūtų iškraipyta konkurencija. Dėl to valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių pavyzdžiui, jos gali nustatyti įpareigojimą perduoti radijo dažnių naudojimo teises arba jas perleisti pagal nuomos sutartį.

▼ B*6 straipsnis***Bendrojo leidimo ir radijo dažnių bei numerių naudojimo teisių sąlygos ir specifiniai įpareigojimai****▼ M1**

1. Bendrajam leidimui teikti elektroninių ryšių tinklus arba paslaugas, radijo dažnių naudojimo teisėms ir numerių naudojimo teisėms gali būti taikomos tik priede išvardytos sąlygos. Tokios sąlygos yra nediskriminuojančios, proporcingos ir skaidrios, o radijo dažnių naudojimo atveju atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 9 straipsnį.

▼ B

2. Specifiniai įpareigojimai, kuriuos pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 5 straipsnio 1 ir 2 dalis, 6 ir 8 straipsnius bei ► **M1** Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį ◀ galima nustatyti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjams ar pagal tą direktyvą paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams, turi būti teisiškai atskirti nuo teisių ir įpareigojimų pagal bendrąjį leidimą. Siekiant skaidrumo tokių specifinių įpareigojimų atskiroms įmonėms nustatymo kriterijai ir tvarka turi būti nurodyti bendrajame leidime.

3. Bendrajame leidime nurodomos tik tos sąlygos, kurios yra specifinės tam sektoriui ir išvardytos priedo A dalyje; jame neturi būti dubliuojamos sąlygos, taikomos įmonėms pagal kitus nacionalinės teisės aktus.

4. Suteikdamos radijo dažnių ar numerių naudojimo teisę, valstybės narės nedubliuoja bendrojo leidimo sąlygų.

*7 straipsnis***Suteikiamų radijo dažnių naudojimo teisių skaičiaus ribojimo tvarka****▼ M1**

1. Jeigu valstybė narė svarsto, ar apriboti išduodamų radijo dažnių naudojimo teisių skaičių arba ar pratęsti išduotų teisių galiojimo trukmę pagal sąlygas, kurios skiriasi nuo tokioms teisėms taikomų sąlygų, ji, *inter alia*,

▼ B

- a) deramai atsižvelgia į poreikį didinti paslaugų gavėjų gaunamą naudą ir skatinti konkurencijos plėtrą;
- b) suteikia visoms suinteresuotoms šalims, įskaitant paslaugų gavėjus ir vartotojus, galimybę pareikšti savo nuomonę dėl apribojimo pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 straipsnį;

▼ M1

- c) paskelbia sprendimą apriboti naudojimo teisių suteikimą arba naudojimo teisių atnaujinimą, nurodydama priežastis;

▼ B

- d) nustaciusi tvarką paskelbia priimanti paraiškas dėl naudojimo teisės ir
- e) pagrįstais laiko tarpais ar remdamasi pagrįstais suinteresuotų įmonių prašymais persvarsto apribojimą.

2. Kai valstybė narė padaro išvadą, kad galima suteikti daugiau radijo dažnių naudojimo teisių, ji tą išvadą paskelbia ir praneša priimanti paraiškas tokioms teisėms gauti.

▼ M1

3. Kai radijo dažnių naudojimo teisių suteikimą reikia riboti, valstybės narės tokias teises teikia remdamosi atrankos kriterijais, kurie turi būti objektyvūs, skaidrūs, nediskriminuojantys ir proporcingi. Į tokius kriterijus būtina tinkamai atsižvelgti siekiant Direktyvos 2002/21/EB

▼ **M1**

(Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje nurodytų tikslų ir laikantis šios direktyvos 9 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

▼ **B**

4. Kai taikoma konkurencinė ir lyginamoji atrankos procedūra, valstybės narės ilgiausią šešių savaičių laiką, nurodytą 5 straipsnio 3 dalyje, gali pratęsti tiek, kiek reikia užtikrinti, kad tokia procedūra visoms suinteresuotoms šalims būtų sąžininga, pagrįsta, atvira ir skaidri, bet ne ilgiau kaip aštuonis mėnesius.

Šie terminai turi nepažeisti jokių taikytinų tarptautinių susitarimų dėl radijo dažnių ir palydovų koordinavimo.

5. Šis straipsnis nedaro poveikio radijo dažnių naudojimo teisių perdavimui pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) ► **M1** 9b straipsnį ◀.

*8 straipsnis***Radijo dažnių suderintas skyrimas**

Jei dėl radijo dažnių naudojimo yra susitarta, prieigos sąlygos ir procedūros suderintos, o įmonės, kurioms turi būti paskirti radijo dažniai, parinktos pagal tarptautinius susitarimus ir Bendrijos taisykles, valstybės narės tokių radijo dažnių naudojimo teisę suteikia pagal tuos sutarimus ir taisykles. Jei visos tam tikro radijo dažnio naudojimo nacionalinės sąlygos yra įvykdytos taikant bendrą atrankos procedūrą, valstybės narės nenustato jokių kitų sąlygų, papildomų kriterijų ar procedūrų, kurios apribotų, pakeistų ar uždelstų tokių radijo dažnių teisingą bendrą skyrimą.

*9 straipsnis***Pareiškimai, padedantys naudotis įrenginių įrengimo ir sujungimo teisėmis**

Įmonės prašymu nacionalinės reguliavimo institucijos per vieną savaitę išduoda standartinį pareiškimą, patvirtinantį, kad įmonė pagal 3 straipsnio 2 dalį yra pateikusi pranešimą, ir nurodantį, kokiomis sąlygomis bet kuri įmonė, teikianti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas pagal bendrąjį leidimą, turi teisę pateikti paraišką dėl teisių įrengti įrenginius, derėtis dėl sujungimo ir (arba) gauti prieigą ar sujungimą siekiant, kad įmonėms būtų lengviau naudotis tomis teisėmis, pavyzdžiui, kitu Vyriausybės lygiu ar santykiuose su kitomis įmonėmis. Jei tikslinga, tokie pareiškimai taip pat gali būti išduodami automatiškai kaip atsakymas į 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą.

*10 straipsnis***Bendrojo leidimo ar naudojimo teisių sąlygų ir specifinių įpareigojimų laikymasis**▼ **M1**

1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, vadovaudamosi 11 straipsniu, stebi ir prižiūri, kaip laikomasi bendrojo leidimo arba naudojimo teisių sąlygų ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių įpareigojimų.

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimą reikalauti, kad elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas teikiančios įmonės, kurioms taikomas bendrasis leidimas arba kurios turi radijo dažnių ar numerių naudojimo teises, pagal 11 straipsnį pateiktą informaciją, būtina patikrinimui, kaip laikomasi bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų bei konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų.

▼ **M1**

2. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nustato, kad įmonė nesi-laiko vienos ar daugiau bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų ar konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų, ji apie tai praneša įmonei ir suteikia galimybę per pagrįstą laiką pareikšti savo nuomonę.

3. Atitinkama institucija turi turėti įgaliojimą reikalauti, kad 2 dalyje nurodytas pažeidinėjimas būtų nutrauktas nedelsiant arba per pagrįstą laiką, ir imasi atitinkamų proporcingų priemonių atitiktai užtikrinti.

Valstybės narės atitinkamoms institucijoms suteikia įgaliojimus atitinka-mais atvejais:

- a) skirti, prireikus, atgrasančias finansines baudas, kurios gali apimti periodines baudas, taikomas atgaline data; ir
- b) nurodyti nutraukti arba atidėti paslaugų arba į paslaugų rinkinį įeinančių paslaugų teikimą, nes, jei šios paslaugos ir toliau būtų teikiamos, būtų daroma didelė žala konkurencijai, iki tol, kol bus patenkinami priegios įpareigojimai, nustatyti atliekant Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnyje minimą rinkos tyrimą.

Apie priemones ir priežastis, kodėl jų imamasi, nedelsiant pranešama atitinkamai įmonei ir nustatomas pagrįstas laikas įmonei tą priemonę įvykdyti.

4. Nepažeisdamos 2 ir 3 dalies nuostatų, valstybės narės suteikia įgaliojimus atitinkamai institucijai prireikus skirti finansines baudas įmonėms už įpareigojimo, nustatyto šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a arba b punkte arba Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 9 straipsnyje, nevykdymą ir informacijos nepateikimą per pagrįstą laiko-tarpį, kurį nurodė nacionalinė reguliavimo institucija.

5. Rimtų arba pasikartojančių bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų arba konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimų atvejais, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi reikalavimų, neduoda rezultatų, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nebeleisti įmonei teikti elek-troninių ryšių tinklų ar paslaugų arba sustabdyti ar atimti naudojimo teises. Veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos ir baudos gali būti taikomos pažeidimų laikotarpiu net ir tais atvejais, jei vėliau padėtis buvo ištaisyta.

6. Nepaisant 2, 3 ir 5 dalių nuostatų, jeigu atitinkama institucija turi įrodymų apie bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų ar konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimus, keliančius tiesioginį ir rimtą pavojų visuomenės saugai ir saugumui ar visuomenės sveikatai arba sudarančius didelių ekonominių ar eksploatavimo prob-lemų kitiems elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjams ar naudo-tojams ar kitiems radijo spektro paslaugų gavėjams, ji gali imtis skubių laikinų priemonių padėčiai ištaisyti dar nepriėmusi galutinio sprendimo. Po to atitinkamai įmonei suteikiama pagrįsta galimybė pareikšti savo nuomonę ir pasiūlyti priemones padėčiai ištaisyti. Prireikus atitinkama institucija gali patvirtinti laikinas priemones, kurios galioja ne ilgiau kaip 3 mėnesius, tačiau kurios tais atvejais, kai vykdymo procedūros dar nėra užbaigtos, gali būti pratęstos dar ne ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui.

▼ **B**

7. Įmonės turi teisę paduoti skundus dėl priemonių, taikomų pagal šį straipsnį, Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 4 straipsnyje nurodyta tvarka.

*11 straipsnis***Informacija, pateiktina pagal bendrąjį leidimą ryšium su naudojimo teisėmis ir specifiniais įpareigojimais**

1. Nepažeisdamos informacijos ir atskaitomybės įpareigojimų pagal kitokius negu bendrasis leidimas nacionalinius teisės aktus, nacionalinės

▼ B

reguliavimo institucijos gali iš įmonių reikalauti tik proporcingos ir pagrįstos informacijos pagal bendrąjį leidimą ryšium su naudojimo teisėmis ir specifiniais 6 straipsnio 2 dalyje nurodytais įpareigojimais, kai jos reikia:

▼ M1

a) sistemingai arba kiekvienu konkrečiu atveju tikrinant, kaip laikomasi priedo A dalies 1 ir 2 sąlygų, B dalies 2 ir 6 sąlygų ir C dalies 2 ir 7 sąlygų bei įpareigojimų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje;

▼ B

b) kiekvienu konkrečiu atveju tikrinant, kaip laikomasi priede nurodytų sąlygų, kai nacionalinė reguliavimo institucija gauna skundą ar kai nacionalinė reguliavimo institucija turi kitų priežasčių manyti, kad nesilaikoma kokios nors sąlygos, arba savo pačios iniciatyva atlikdama tyrimą;

c) paraiškų suteikti naudojimo teises procedūroms ar vertinimui atlikti;

d) skelbiant vartotojams lyginamąsias paslaugų kokybės ir kainų apžvalgas;

e) aiškiai apibrėžtais statistikos tikslais;

f) rinkos analizei Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) tikslais;

▼ M1

g) rezultatyviam radijo dažnių naudojimui ir veiksmingam valdymui užtikrinti;

h) siekiant įvertinti būsimus tinklų ar paslaugų pokyčius, galinčius turėti įtakos didmeninėms paslaugoms, kuriomis gali naudotis konkurentai.

Pirmos pastraipos a, b, d, e, f, g ir h punktuose nurodytos informacijos negalima reikalauti prieš patekimą į rinką ar nustatyti, kad jos pateikimas yra patekimo į rinką sąlyga.

▼ B

2. Kai nacionalinės reguliavimo institucijos reikalauja, kad įmonės pateiktų šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, jos praneša įmonėms, kam toji informacija konkrečiai bus naudojama.

*12 straipsnis***Administraciniai mokesčiai**

1. Bet kurie administraciniai mokesčiai, taikomi įmonėms, teikiančioms paslaugą ar tinklą pagal bendrąjį leidimą ar turinčioms naudojimo teisę, turi:

a) dengti bendra suma tik administracines sąnaudas, susidarančias valdant, kontroliuojant ir vykdant bendrojo leidimo schemą ir naudojimo teises bei 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus specifinius įpareigojimus, į kurias gali įeiti tarptautinio bendradarbiavimo, derinimo ir standartizacijos, rinkos analizės, reikalavimų laikymosi priežiūros ir kitokios rinkos kontrolės sąnaudos bei sąnaudos, susijusios su antrinės teisės aktų ir administracinių sprendimų, tokių kaip sprendimai dėl prieigos ar sujungimo, rengimu ir vykdymu; ir

b) būti taikomi atskiroms įmonėms objektyviai, skaidriai ir proporcingai, stengiantis mažinti papildomas administracines sąnaudas ir susijusias išlaidas.

2. Kai nacionalinės reguliavimo institucijos taiko administracinius mokesčius, jos skelbia metines savo administracinių sąnaudų apžvalgas ir surinktų mokesčių bendrą sumą. Atitinkami koregavimai atliekami atsižvelgiant į mokesčių bendros sumos ir administracinių sąnaudų skirtumą.

▼B*13 straipsnis***Mokesčiai už naudojimo teises ir teises įrengti įrenginius**

Valstybės narės gali leisti atitinkamai institucijai taikyti tokius mokesčius už radijo dažnių ar numerių naudojimą ar teises įrengti įrenginius ant valstybinės ar privačios nuosavybės, virš jos ar po ja, kurie atitinka būtinybę užtikrinti tokių išteklių optimalų naudojimą. Valstybės narės užtikrina, kad tokie mokesčiai būtų objektyviai pagrįsti, skaidrūs, nediskriminaciniai ir proporcingi savo paskirčiai, ir atsižvelgia į Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio tikslus.

▼M1*14 straipsnis***Teisių ir įpareigojimų pakeitimai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės, sąlygos ir procedūros, susijusios su bendraisiais leidimais ir naudojimo teisėmis arba teisėmis įrengti įrenginius, gali būti iš dalies keičiamos tik objektyviai pagrįstais atvejais ir proporcingai, prireikus atsižvelgiant į konkrečias sąlygas, taikomas perduodamoms radijo dažnių naudojimo teisėms. Išskyrus atvejus, kai siūlomi pakeitimai yra nedideli ir dėl jų buvo susitarta su individualių ar bendrųjų teisių turėtoju, apie ketinimą daryti tokias pataisas tinkamai pranešama, o suinteresuotosioms šalims, įskaitant paslaugų gavėjus ir vartotojus, suteikiama pakankamai laiko (ne mažiau kaip keturios savaitės, išskyrus išimtinius atvejus) savo nuomonei apie siūlomus pakeitimus pareikšti.

2. Valstybės narės neapriboja ir nepanaikina teisių įrengti įrenginius arba radijo dažnių naudojimo teisių, kol nėra praėjęs jų galiojimo laikas, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama ir taikoma pagal priedą ir atitinkamas nacionalines nuostatas dėl kompensacijos už panaikintas teises.

▼B*15 straipsnis***Informacijos skelbimas****▼M1**

1. Valstybės narės užtikrina, kad visa svarbi informacija apie teises, sąlygas, procedūras, mokesčius, rinkliavas ir sprendimus dėl bendrųjų teisių, naudojimo teisių ir teisių įrengti įrenginius būtų skelbiama ir nuolat tinkamai atnaujinama ir kad ji būtų lengvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims.

▼B

2. Kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją turi įvairaus lygio valdžios institucijos, ypač informaciją apie procedūras ir sąlygas, taikomas teisėms įrengti įrenginius, nacionalinė reguliavimo institucija, atsižvelgdama į sąnaudas, deda visas pastangas sukurti lengvai prieinamą ir suprantamą tokios informacijos, įskaitant informaciją apie atitinkamo lygio valdžios ir atsakingas institucijas, apžvalgą, kad būtų lengviau pateikti paraiškas dėl teisių įrengti įrenginius.

*16 straipsnis***Persvarstymo procedūros**

Komisija reguliariai persvarsto, kaip veikia nacionalinės leidimų sistemos ir kaip Bendrijoje plėtojamas tarpvalstybinių paslaugų teikimas, ir apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai pirmą kartą ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo datos. Šiuo tikslu Komisija gali prašyti valstybių narių informacijos, kuri turi būti suteikta nedelsiant.

▼B*17 straipsnis***Esami leidimai****▼M1**

1. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9a straipsnio, valstybės narės užtikrina, kad 2009 m. gruodžio 31 d. jau naudojamos bendrosios ir individualios naudojimo teisės atitiktų šios direktyvos 5, 6, 7 straipsnius ir priedą ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 19 d.

2. Jeigu, taikant 1 dalį, susiaurėja teisės ar sutrumpėja įpareigojimų galiojimo terminas pagal jau galiojančias bendrąsias ir individualias naudojimo teises, valstybės narės gali pratęsti šių teisių ir įpareigojimų galiojimą ne ilgiau kaip iki 2012 m. rugsėjo 30 d., jei tai neturi įtakos kitų įmonių teisėms pagal Bendrijos teisę. Apie tokius pratėsimus valstybės narės praneša Komisijai ir nurodo jų priežastis.

▼B

3. Kai valstybė narė gali įrodyti, kad, panaikinus leidimo sąlygas, susijusias su elektroninių ryšių tinklo prieiga, galiojusias prieš išgaliojant šiai direktyvai, susidaro per dideli sunkumai įmonėms, kurioms buvo naudinga privaloma prieiga prie kito tinklo, ir kai toms įmonėms iki 18 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo datos neįmanoma pagrįstomis komercinėmis sąlygomis iš naujo susitarti, valstybės narės gali prašyti atitinkamą sąlygą (sąlygas) laikinai pratęsti. Tokius prašymus būtina pateikti ne vėliau kaip iki 18 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo datos ir juose nurodyti sąlygą (sąlygas) bei laiką, kuriam prašoma ją (jas) pratęsti.

Valstybės narės Komisijai praneša priežastis, kodėl prašoma pratęsti. Komisija apsversto tokį prašymą atsižvelgdama į ypatingą padėtį toje valstybėje narėje ir atitinkamų įmonių (įmonės) ypatingą padėtį bei poreikį užtikrinti nuoseklią reguliavimo aplinką Bendrijos lygiu. Ji priima sprendimą prašymą patenkinti ar atmesti ir tais atvejais, kai nusprendžia prašymą patenkinti, priima sprendimą, kokiu mastu ir kokiam laikui pratęsti. Apie savo sprendimą Komisija atitinkamai valstybei narei praneša per šešis mėnesius nuo prašymo pratęsti gavimo. Tokie sprendimai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

*18 straipsnis***Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, išgaliojant ne vėliau kaip iki 2003 m. liepos 24 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Jos taiko tas priemones nuo 2003 m. liepos 25 d.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų ir visų jų vėlesnių pakeitimų tekstus.

*19 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

▼B

20 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B*PRIEDAS***▼M1**

Šiame priede išvardytos sąlygos – tai pats didžiausias sąrašas sąlygų, kurios gali būti nustatomos bendrosioms teisėms (A dalis), teisėms naudoti radijo dažnius (B dalis) ir teisėms naudoti numerius (C dalis), kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje ir 11 straipsnio 1 dalies a punkte, ir kurios yra leistinos pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsnius.

▼B**A. Sąlygos, kurias galima nustatyti bendrajam leidimui**

1. Finansiniai įnašai į universaliųjų paslaugų finansavimą pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).
2. Administraciniai mokesčiai pagal šios direktyvos 12 straipsnį.
3. Paslaugų sąveika ir tinklų sujungimas pagal Direktyvą 2002/19/EB (Prieigos direktyva).

▼M1

4. Galimybė galutiniams paslaugų gavėjams paskambinti į nacionalinio numeracijos plano numerius, Europos telefonijos numeracijos erdvės numerius, nemokamo tarptautinio telefono ryšio ir, kai tai įmanoma techniniu ir ekonominiu požiūriu, kitų valstybių narių numeracijos planuose galiojančius numerius, bei sąlygos pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).

▼B

5. Aplinkosaugos ir miesto bei kaimo planavimo reikalavimai, taip pat reikalavimai ir sąlygos, susijusios su galimybe naudotis valstybine ar privačia žeme prieiga ar jos naudojimu, ir sąlygos, susijusios su naudojimusi bendra vieta ir priemonėmis pagal Direktyvą 2002/22/EB (Pagrindų direktyva), įskaitant atitinkamais atvejais finansines ir technines garantijas, būtinas, kad būtų tinkamai atlikti infrastruktūros darbai.
6. „Privalomojo programų siuntimo“ įpareigojimai pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).

▼M1

7. Asmens duomenų ir privatumo apsauga, skirta elektroninių ryšių sektoriui, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB (Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių) ⁽¹⁾
8. Vartotojų apsaugos taisyklės, skirtos elektroninių ryšių sektoriui, įskaitant sąlygas pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva), ir prieinamumo sąlygos neįgaliesiems paslaugų gavėjams pagal šios direktyvos 7 straipsnį.

▼B

9. Apribojimai, susiję su neteisėto turinio perdavimu, pagal 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje ⁽²⁾, ir apribojimai, susiję su žalingo turinio perdavimu, pagal 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyvos 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo ⁽³⁾ 2a straipsnio 2 dalį.
10. Informacija, kuri turi būti pateikta laikantis pranešimų teikimo tvarkos pagal šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalį ir kitais tikslais, kaip nurodyta šios direktyvos 11 straipsnyje.
11. Leidimas nacionalinėms kompetentingoms institucijoms teisėtai perimti informaciją pagal ► **M1** Direktyvą 2002/58/EB ◀ ir 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

⁽²⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽³⁾ OL L 298, 1989 10 17, p. 23. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB (OL L 202, 1997 7 30, p. 60).

⁽⁴⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

▼ M1

- 11a. Valdžios institucijų pranešimų plačiąjai visuomenei, skirtų įspėti visuomenę apie tiesioginį pavojų arba sumažinti didžiulių katastrofų pasekmes naudojimo sąlygos.
12. Naudojimo sąlygos didelių nelaimių ar nacionalinių ekstremalių situacijų atveju siekiant užtikrinti ryšį tarp pagalbos tarnybų ir valdžios institucijų.

▼ B

13. Priemonės, kuriomis siekiama sumažinti elektroninių ryšių tinklų sukulto elektromagnetinio lauko poveikį plačiąjai visuomenei pagal Bendrijos teisę.
14. Prieigos įpareigojimai, išskyrus įpareigojimus, numatytus šios direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje, taikomi įmonėms, teikiančioms elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas pagal Direktyvą 2002/19/EB (Prieigos direktyva).
15. Viešųjų ryšio tinklų vientisumo palaikymas pagal Direktyvą 2002/19/EB (Prieigos direktyva) ir Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva), įskaitant reikalavimus užkirsti kelią elektromagnetiniams trikdžiams tarp elektroninių ryšių tinklų ir (arba) paslaugų pagal 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyvą 89/336/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo ⁽¹⁾.

▼ M1

16. Viešųjų tinklų apauga nuo neteisėtos prisijungimo pagal Direktyvą 2002/58/EB (Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių).

▼ B

17. Radijo dažnių naudojimo sąlygos pagal Direktyvos 1999/5/EB 7 straipsnio 2 dalį, kai tokiam naudojimui netaikomos individualios naudojimo teisės pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalį.
18. Priemonės, kuriomis siekiama, kad būtų laikomasi standartų ir (arba) specifikacijų, nurodytų Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 17 straipsnyje.

▼ M1

19. Skaidrumo įpareigojimai, nustatyti viešuosius elektroninių ryšių tinklus teikiančioms įmonėms, kurios teikia elektroninių ryšių paslaugas, kuriomis gali naudotis visuomenė, siekiant užtikrinti ryšių galutinę sąveiką pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje išdėstytus tikslus ir principus, informacijos apie bet kokias prieigos prie paslaugų ir programų ir (arba) jų naudojimo suvaržymo sąlygas, jei tokias sąlygas leidžia taikyti valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės aktų, atskleidimas; prireikus ir kai tinkama – galimybė nacionalinėms reguliavimo institucijoms gauti šią informaciją, būtiną šios atskleistos informacijos tikslumui patikrinti.

▼ B**B. Sąlygos, kurias galima nustatyti radijo dažnių naudojimo teisėms****▼ M1**

1. Įpareigojimas teikti paslaugą ar naudoti tam tikros rūšies technologiją, kuriai naudoti suteiktos dažnio naudojimo teisės, atitinkamais atvejais įskaitant aprėpties ir kokybės reikalavimus.
2. Rezultatyvus ir veiksmingas dažnių naudojimas pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

▼ B

3. Techninės ir eksploatacinės sąlygos, būtinos siekiant išvengti žalingųjų trikdžių ir apriboti elektromagnetinio lauko poveikį plačiąjai visuomenei, kai tokios sąlygos skiriasi nuo sąlygų, įrašytų į bendrąjį leidimą.
4. Ilgiausia trukmė pagal šios direktyvos 5 straipsnį, atsižvelgiant į nacionalinio dažnių plano pokyčius.
5. Teisių perleidimas teisių turėtojo iniciatyva ir tokio perleidimo sąlygos pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

⁽¹⁾ OL L 139, 1989 5 23, p. 19. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 93/68/EEB (OL L 220, 1993 8 30, p. 1).

▼B

6. Naudojimo mokesčiai pagal šios direktyvos 13 straipsnį.
7. Bet kokie išpareigojimai, kuriuos įmonė prisiėmė gaudama naudojimo teisę taikant konkurencinę ir lyginamąją atrankos procedūrą.
8. Įpareigojimai pagal atitinkamus tarptautinius susitarimus, susijusius su dažnių naudojimu.

▼M1

9. Įpareigojimai, būdingi eksperimentiniam radijo dažnių naudojimui.

▼B**C. Sąlygos, kurias galima nustatyti teisėms naudoti numerius****▼M1**

1. Paslaugos, kuriai bus naudojamas numeris, nurodymas, įskaitant visus reikalavimus, susijusius su tos paslaugos teikimu ir, siekiant išvengti abejonių, tarifų nustatymo principai ir didžiausios kainos, kurie gali būti taikomi konkrečiam numerių intervalui, siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio 4 dalies b punktą.

▼B

2. Efektyvus ir veiksmingas numerių naudojimas pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).
3. Numerio perkeliavimo reikalavimai pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).
4. Įpareigojimas teikti viešosios abonentų knygos informaciją Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 5 ir 25 straipsnių tikslais.
5. Ilgiausia trukmė pagal šios direktyvos 5 straipsnį atsižvelgiant į nacionalinio numeracijos plano pokyčius.
6. Teisių perleidimas teisės turėtojo iniciatyva ir sąlygos tokiam perleidimui pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).
7. Naudojimo mokesčiai pagal šios direktyvos 13 straipsnį.
8. Bet kokie išpareigojimai, kuriuos įmonė prisiėmė gaudama naudojimo teisę taikant konkurencinę ir lyginamąją atrankos procedūrą.
9. Įpareigojimai pagal atitinkamus tarptautinius susitarimus, susijusius su numerių naudojimu.